

Inside Installations II

Ger van Elk – *The wider the flatter* (1972)

purchased in 1973

Ger van Elk made *The wider the flatter* for a solo exhibition at the Van Abbemuseum in Eindhoven in 1973. The Kröller-Müller Museum took an option on the work and purchased it for the collection later in the same year. After consulting the artist, the museum's then director Rudi Oxenaar gave the work a permanent place in a corner of the sculpture gallery above some steps and the object was provided with new photographs corresponding to the new site. This location allowed the work to be seen from both above and below.

The wider the flatter consists of a triangular construction of aluminium strips, to which colour photographs have been adhered. The photographs are life-size representations of the wall behind the work. The rearmost photographic strip follows the line of the corner precisely. The strips placed in front become flatter as the area of the corner grows and the foremost strip is completely flat. Thus Van Elk has transposed the real corner into the flat plane of the art work. This explains the work's title, *The wider the flatter*. The work has an essential, site-specific relationship to the particular corner depicted in the photographs.

Specific problems associated with this installation

The photographs have discoloured so that they no longer match the exact appearance of the wall. They have also been severely scratched by people walking past the work or touching it, which completely disturbs the representation of the subject. In places the white sub-layer of the photographs is visible. A photograph conservator may be able to carry out a suitable conservation treatment, but it would not serve to recreate the installation's desired effect because the photographs are damaged too severely. Moreover, the wall itself has been repainted. Although similar in colour, the surface of the wall has changed

The role of the artist

In a recent interview the artist has said that he would have no problem with new photographs being made for the work. He added an interesting notion, namely that the particular location of the corner is not important as long as the photographs correspond to the corner in which the work is installed.

Solutions

In addition to the artist's advice, art-historical research also plays an important part in considering how best to carry out conservation treatment on the work; after all the artist could have changed his mind. Photographic documentation of an exhibition at the Stedelijk Museum in Amsterdam in 1974 shows that, despite Van Elk's later statement, the work was never previously adapted once it was purchased by the Kröller-Müller Museum. When displayed in Amsterdam, rather than altering the photographs to fit the changed background, the loaned work was simply accompanied by a text board including a photograph of the situation in the Kröller-Müller Museum. This was done at the artist's request. Thus, since it was acquired by the museum, the work has never been altered and seems to have acquired its definitive form. This was confirmed by the former director Rudi Oxenaar, who stated that the work should only be displayed in this particular corner and that it may not be moved. Because this original location remains unchanged, it has been decided after thorough consultation, to re-install the work in the same spot. The wall has been repainted in the meantime, which means that new photographs will have to be made. These will be printed on the most stable photographic paper available. This process will be undertaken in close consultation with the artist who will then sign and date the new version of the work.

Inside Installations II

Ger van Elk – *Hoe hoeker hoe platter* (1972)

aangekocht in 1973

Ger van Elk maakte *Hoe hoeker hoe platter* voor een solo-tentoonstelling in het Van Abbemuseum in 1973. Het Kröller-Müller Museum nam een optie op het werk en in hetzelfde jaar werd het opgenomen in de collectie. Na overleg tussen de kunstenaar en toenmalig directeur Rudi Oxenaar kreeg het werk een vaste plek in een hoek van de beeldenzaal, boven een trapje en werd voorzien van nieuwe foto's overeenkomstig met de nieuwe plek. De paar treden van het trapje maken het mogelijk het werk zowel van onderen als van boven te bekijken.

Hoe hoeker hoe platter bestaat uit een driehoekige constructie van aluminium strips, beplakt met kleurenfoto's. De foto's tonen - op ware grootte - de muur achter het werk. De achterste fotostrip volgt precies de hoek van de muur, in de strips die daarvoor liggen wordt deze hoek steeds groter en de voorste strip is plat. Zo wordt de reële hoek in de muur door Van Elk verschoven naar het platte vlak in het kunstwerk. Vandaar dus ook: hoe hoeker hoe platter. Het werk heeft een essentiële relatie met de hoek die op de foto's zichtbaar is; dat gegeven wordt wel aangeduid met de term 'site-specific'.

Specifieke problemen bij dit werk

De kleurenfoto's zijn verkleurd, waardoor de foto's niet meer exact de muur weergeven. De foto's zijn ernstig beschadigd door krassen van het langslopen, door schoonmaken en door aanraken, waardoor de weergave van de voorstelling volledig is verstoord. Op sommige plaatsen is het wit van de basis zichtbaar. Een fotorestaurator zou de beschadigingen wellicht voor een deel kunnen restaureren, maar het zal niet voldoende zijn om het gewenste effect van de installatie te herstellen. Bovendien is de muur opnieuw geschilderd, weliswaar in dezelfde kleur, maar hierdoor is de oppervlaktestructuur van de muur veranderd.

De rol van de kunstenaar

De kunstenaar geeft in een recent interview aan dat hij het geen probleem vindt om het kunstwerk te laten voorzien van nieuwe foto's. Hij voegde daaraan toe dat de hoek waarvan de foto's genomen worden minder belangrijk is, als deze maar overeenkomt met de hoek waar het werk wordt geïnstalleerd.

Oplossingen

Naast het advies van de kunstenaar speelt ook kunsthistorisch onderzoek een belangrijke rol bij de afwegingen hoe het werk gerestaureerd moet worden. De mening van een kunstenaar kan immers zijn veranderd. Fotodocumentatie van een tentoonstelling in het Stedelijk Museum Amsterdam in 1974 toont bijvoorbeeld aan dat het werk, ondanks de latere uitspraken van Van Elk, nooit eerder was aangepast. In plaats van het aanpassen van de foto's aan de veranderde achtergrond, is bij deze bruikleen een foto van de situatie in het Kröller-Müller Museum bij wijze van tekstbord naast het werk opgehangen. Dit is destijds gebeurd op verzoek van de kunstenaar. Het werk is na de aankoop dus nooit wezenlijk veranderd en het lijkt er op dat het werk na aankoop zijn definitieve vorm had gekregen. Dit werd bevestigd door voormalig directeur Rudi Oxenaar, die stelde dat het werk alleen in die bepaalde hoek mag hangen en dat van verplaatsen geen sprake was.

Omdat de oorspronkelijke locatie onveranderd is, is besloten het werk voor deze plek te restaureren. Omdat de muur inmiddels is overgeschilderd, zullen nieuwe foto's gemaakt moeten worden. Deze worden gedrukt op zo stabiel mogelijk fotopapier. De behandeling vindt plaats in nauw overleg met de kunstenaar, die de nieuwe versie uiteindelijk zal dateren en signeren.